

Menovaní po prevzatí boli dezinfikovaní v krajskej verejnej nemocnici v Nitre a po dezinfikovaní boli privezení do Bánoviec n/Bebr., kde sú ubytovaní v židovskom chudobinci. Náklad spojený s dopravou – auto – ako aj ďalšie ubytovanie a stravovanie, hradila pot. bude hradit' žid. náb. cirk. obec.

Bánovce n/Bebr., 17. dec. 1938

(nečitateľný podpis)

akt. adjunkt.

ŠOKA Topoľčany, fond Okresný úrad v Bánovciach nad Bebravou, kartón 66, 522/41 prez.

Dokument 135

Hlásenie Okresného úradu v Banskej Bystrici z 8. 11. 1938 Prezidiu krajského úradu o priebehu deportácií v okrese. Informácia o zbierke židovských obyvateľov B. Bystrice, ktorí odovzdali 1.380.000.- Kč.

OKRESNÝ ÚRAD V Banskej Bystrici

Číslo: 2600/1938 prez.

Banská Bystrica 8. XI. 1938.

Premiestňovanie židov
na Slovensku.

Policajné riaditeľstvo /centrála pre riešenie žid. problému/
v Bratislave.

V horeuvedenej veci sa podáva táto zpráva:

Dňa 4. novembra 1938. po dôjdení telefonogramu boli pomocou evidencie cudzincov, bezdomovcov a voličských soznamov zistení židia a zariadené toto:

Večer toho samého dňa bolo dvoma autobusmi vyvezené za Lučenec do priestoru, ktorý má pripadnúť Maďarsku 40 osôb, ktoré tam boli ponechané.

Dňa 6. novembra t. r. bolo zistené, že z týchto sa 4 osoby vrátili do Banskej Bystrice bez toho, aby im to bolo povolené, následkom čoho okresný úrad ich znovu dal vyviešť za súčinnosti Hlinkovej gardy v Banskej Bystrici za Lučenec. Soznam osôb, ktoré boli týmto spôsobom na obsadiť sa majúce územie vykázané a odvezené, sa pripojuje.

Dňa 4. novembra 1938 boli vzatí do dočasnej väzby židia na Slovensku žijúci, s majetkom vyše 500.000 Kč,- a boli držaní vo väzbe až do večera dňa 5. novembra t. r. Na telefonicky vyžiadané a obdržané pokyny od dr. Faláta boli prepustení a boli im vrátené zaistené hotovosti a cennosti, ktoré boli u nich najdené a na okresnom úrade uschované. Výkaz týchto zaistených

hotovostí a cenností v počte 21 kusov sa predkladá na vedomie. Výkaz je vyhotovený pre každého jednotlivca zvlášť. Okrem toho sa predkladá 26 zápisníc o zistení majetkového stavu bohatých židov z Banskej Bystrice. Taktiež sa pripojuje soznam peňazí, cenných premetov a kľúčov zabavených od židovských obchodníkov, odvezených za hranice. Židia boli postupom úradu proti nim prekvapení a nemali času nejake cennosti zašantročiť. Po ich odvezení na územie, ktoré pripadne Maďarsku dochádzali na okresný úrad ich rodinní príslušníci intervenovať, aby ich mohli navštíviť a žiadali aj povolenie návratu. Okresný úrad návrat nepovolil. Povolilo sa len vziať najnutnejšie šatstvo a dokumenty a doručiť im. Podľa dosiaľ nie bezpečne zistených správ odvezených židov v Lučenci sa ujali Maďari a čiastku poslali nazpät' na Slovensko. Ako je už vyššie spomenuté okresný úrad štyri osoby, ktoré sa neodôvodnene vrátili, poslal znovu za Lučenec.

Napokon sa poznamenáva že 25 židov z Banskej Bystrice dobrovoľne, bez vyzvania a bez nátlaku pomohlo slovenskej vláde 1.380.000 Kč. Prosím o sdelenie Vášho stanoviska.

(nečitateľný podpis)
okresný náčelník.

SNA, fond Krajinský úrad – Prezídium, kartón 309, bez čísla.

Dokument 136

Hlásenie Okresného úradu v Banskej Štiavnici Prezídium krajinského úradu z 8. 11. 1938 o priebehu deportácií v okrese. V hlásení sú zaznamenané reakcie Židov, ako aj kritický postoj majoritných Slovákov k deportáciám.

Okresný úrad v Banskej Štiavnici.

Číslo: 1221/1938 prez. V Ban. Štiavnici dňa 8. novembra 1938.

Predmet: Židovský problém na Slovensku,
premiestnenie nepohodlných židov
a zaistenie majetku bohatých židov.

K číslu: 70.081/1938 prez.

Prílohy: 2⁷⁶

Prezídium krajinského úradu v Bratislave.

I. Podľa telefonogramu zo dňa 4. XI. 1938 okresný úrad za spoločnosti četnických staníc a Hlinkových gárd premiestnil z obvodu okresu väčšinu tu usadených nepohodlných židov i s rodinnými príslušníkmi i tých, ktorí majú domovské právo v tunajšom okrese, konečne tých, ktorí majú cudzie štát.

⁷⁶ Prílohy sa nezachovali.